

**Social- og
Boligstyrelsen**

Deltagelse i udvikling af helhedsorienteret sundhedsindsats til borgere med handicap og/eller psykiske vanskeligheder

Information om ansøgning

Oktober 2023

Viden til gavn

Indhold

Indhold	1
Indledning	1
Projektets formål	1
Ansøgerkreds og målgruppe	2
Indhold i projektet	2
Beskrivelse af indsats	2
Udvikling af indsatsen	3
Processtøtte, kompetenceudvikling og tværkommunale aktiviteter	3
Evaluerings	5
Organisering	5
Praktiske oplysninger	6
Krav til ansøgningen	6

Indledning

Det er veldokumenteret, at personer med handicap og/eller psykiske vanskeligheder har en større risiko for at blive alvorligt syge og har generelt større udfordringer i forhold til sundhed end andre voksne, da sygdommen opdages for sent eller aldrig. Det kan betyde, at sundhedsrelaterede problemer fra almene til meget alvorlige først opdages sent – eller slet ikke.

Målgruppen står også generelt mere sårbart i forhold til at få adgang til sundhedsindsatser og -ydelser, da de møder en række formelle og uformelle barrierer i deres adgang til eller i mødet med det etablerede sundhedssystem. Det betyder, at målgruppen har en markant overdødelighed og gennemsnitligt lever ca. 15-20 år kortere end resten af befolkningen.

I kan nu søge om at indgå i et samarbejde med Social- og Boligstyrelsen om at udvikle en helhedsorienteret sundhedsindsats til borgere med handicap og/eller psykiske vanskeligheder. Indsatsen skal understøtte, at sundhedstilstanden hos målgruppen fremmes og at sundhedsrelaterede problemstillinger opspores og håndteres tidligere. Gennem deltagelse vil I bidrage til en lokal, så vel som en national udvikling af en indsats til målgruppen. Projektet er finansieret af Udviklings- og investeringsprogrammet på voksenområdet i 2023-26.

Udvikling og tilpasning af indsatsen vil ske i samarbejde med 3-4 kommuner med hver 1-2 deltagende botilbud inden for handicapområdet og/eller socialpsykiatrien. Indsatsen forankres kommunalt, og forudsætter kommunalt samarbejde på tværs af sundheds- og socialområdet. Projektperioden for jer som kommune/botilbud er 2024-2026.

Social- og Boligstyrelsen bidrager med implementeringsstøtte, der består af behovsaflæring, processtøtte, samt kompetenceudvikling. Jeres bidrag består i deltagelse i lokale udviklingsaktiviteter, kompetenceudvikling, tværkommunale aktiviteter og workshops, samt indlevering af data til evalueringen af initiativet. De enkelte elementer er nærmere beskrevet nedenfor.

I kan her læse om rammer, kriterier og praktiske informationer vedrørende ansøgning om deltagelse i projektet.

Projektets formål

Formålet er at udvikle en helhedsorienteret sundhedsindsats, der skal fremme sundhedstilstanden hos borgere på botilbud gennem tidlig opsporing og håndtering af sundhedsrelaterede problemstillinger. Gennem fokus på borgerinddragelse og kompetenceudvikling af fagprofessionelle forventes projektet på sigt at kunne bidrage til:

- At styrke fagprofessionelle på botilbud i at identificere og opspore sundhedsrelaterede problemstillinger hos målgruppen
- At understøtte et tværfagligt fokus på målgruppens sundhedstilstand i dagligdagen på botilbuddet
- At bygge bro mellem sociale botilbud og sundhedsområdet, særligt den praktiserende læge, så organiseringen understøtter, at borgerne får foretaget et sundhedstjek og får adgang til andre relevante sundhedsydelser.

Ansøgerkreds og målgruppe

Ansøgerkredsen er kommuner, hvor der indgås samarbejde med 1-2 kommunale botilbud inden for handicapområdet og/eller socialpsykiatrien. Botilbuddene skal være godkendt efter §§ 107 og 108 i serviceloven og § 105 i almenboligloven med § 85-støtte under serviceloven.

Målgruppen er voksne med handicap og/eller psykiske vanskeligheder, som bor på botilbud efter §§ 107, 108 i serviceloven og § 105 i almenboligloven med § 85-støtte i serviceloven.

Projektet er derudover rettet mod: Ledere og fagprofessionelle på kommunale botilbud for målgruppen samt ledere og fagprofessionelle på forvaltningsniveau i kommuner, som er involveret i planlægningen og organiseringen af sundhedsindsatser på botilbud for målgruppen.

Indhold i projektet

Ved deltagelse i projektet får I som kommune - i samarbejde med øvrige projektkommuner og Social- og Boligstyrelsen - mulighed for:

- At være med til at udvikle en model for en helhedsorienteret sundhedsindsats til fremme sundhedstilstanden hos borgere på botilbud.
- At udvikle egen praksis og indsats for voksne med handicap og/eller psykiske vanskeligheder.
- At modtage målrettet kompetenceudvikling.
- At modtage processtøtte til udvikling og implementering af indsatsen.
- At erfaringsudveksle med andre kommuner om indsatsen.
- At indgå aktivt i og bidrage til den læringsproces, der er forbundet med udviklingen af indsatsen

Beskrivelse af indsats

I perioden 2023-2026 skal der udvikles en helhedsorienteret sundhedsindsats, der har til formål at fremme sundhedstilstanden hos borgere på botilbud. Det skal ske gennem et tæt samarbejde mellem de deltagende kommuner og Social og Boligstyrelsen. Indsatsen baserer sig på et omfattende videns- og erfaringsgrundlag af tidligere sundhedsindsatser til målgruppen. På den baggrund er der foreløbig udledt en række kernelementer, som vil danne afsæt for udvikling, løbende tilpasning og en samlet beskrivelse af indsatsen:

- Tag udgangspunkt i den enkelte borgers forudsætninger, ønsker og perspektiver på egen sundhed
- Udfør løbende og systematisk opsporing ud fra konkrete sundhedstemaer for alle borgere på botilbuddet
- Følg op på og understøt den enkelte borgers deltagelse i sundhedsindsatser/behandling
- Opsøg og inddrag tværfaglig viden og kompetencer i forhold til borgernes trivsel og sundhed
- Styrk den enkelte borgers muligheder for at træffe sunde(re) valg/udvikle sunde(re) mestringsstrategier
- Styrk den enkelte borgers sundhedskompetencer

Kerneelementerne tager udgangspunkt i en recovery-orienteret, rehabiliterende og helhedsorienteret tilgang. I denne sammenhæng betyder det bl.a., at der tages udgangspunkt i borgerens samlede livssituation, herunder dennes ønsker, håb, drømme, ressourcer og udfordringer, og at der arbejdes ud fra et fælles fagligt mål om at fremme borgerens sundhed og trivsel.

Udvikling af indsatsen

Med udgangspunkt i kerneelementerne udarbejdes en første beskrivelse af indsatsen, og I deltager i udviklingsarbejdet med afsæt i jeres lokale kontekst. I skal udvikle og afprøve indsatsen i egen praksis og på den måde bidrage til at kvalificere national viden til gavn for både målgruppen og for landets øvrige kommuner.

Det er vigtigt, at I har interesse i at indgå i den proces, hvor indsatsen udvikles og formes i fællesskab undervejs i projektperioden, samt at I afsætter tid og ressourcer til dette. Nogle af indsatsens elementer vil muligvis være velkendte og give anledning til mindre udvikling i praksis, mens andre vil kræve omstilling og justering af eksisterende praksis.

Som projektdeltager skal I også være indforstået med, at der i det samlede projekt kan træffes fælles beslutninger om, hvordan man i den enkelte deltagende kommune skal arbejde med den fælles indsats for at sikre den fælles, systematiske videns- og erfaringsindsamling. I skal således arbejde tæt og forpligtende sammen med Social- og Boligstyrelsen, evaluator og de øvrige projektkommuner om udviklingen.

Processtøtte, kompetenceudvikling og tværkommunale aktiviteter

I vil som én af de 3-4 kommuner skulle deltage i en række aktiviteter, som Social- og Boligstyrelsen afvikler i løbet af projektperioden 2024- 2026. Dette drejer sig om aktiviteter relateret til proces- og implementeringsstøtte, kompetenceudvikling og andre tværkommunale aktiviteter.

Alle udviklingsaktiviteter skal bidrage til tværkommunal viden omkring indsatsen. Der vil i projektperioden være læringsforløb, som består af:

- en indledende tværkommunal introduktion til projektet, samarbejdet og afsættet for udvikling af indsatsen samt understøttelse af processen.
- en periode, hvor alle deltagende kommuner arbejder lokalt
- en tværkommunal opsamling af erfaringer med arbejdet
- en efterfølgende justering af indsatsen samt de anvendte metoder og redskaber, som danner grundlag for det følgende læringsloop.

Det er en forudsætning, at I som kommune deltager i disse aktiviteter for en helhedsorienteret sundhedsindsats kan udvikles, og at der dermed kan opbygges national viden om, hvad der skal til for at styrke indsatsen over for målgruppen. I bidrager i både den lokale, såvel som den tværkommunale udvikling og der er et løbende fokus på at arbejde med at udvikle alle indsatsens kernelementer, idet alle elementer er en forudsætning for den helhedsorienterede sundhedsindsats.

Processtøtte

Social- og Boligstyrelsen leverer processtøtte af organisatorisk og procesmæssig karakter undervejs i projektet. Det primære fokus for samarbejdet er at generere ny viden og understøtte implementering af indsatsen.

I *den indledende fase* vil Social- og Boligstyrelsen i samarbejde med jer rådgive i forhold til behovsafklaring og udarbejdelse af en implementeringsplan. Denne danner grundlag for rådgivning og processtøtte fremadrettet. På denne måde sikres det, at der skabes et skræddersyet forløb med jer samtidig med der anvendes en fælles ramme og en fælles forståelse for de roller og opgaver, som knytter sig til den enkelte implementeringsproces.

I *den udviklende fase* vil Social- og Boligstyrelsen stå for netværksdage, workshops, kompetenceudvikling o. lign., hvor I kan indhente viden om indsatsen, implementering og evaluering samt give og få sparring fra andre kommuner. Dette vil f.eks. ske via netværksdage, workshops, kompetenceudvikling o. lign. Endvidere vil Social- og Boligstyrelsen tilbyde løbende sparring via statusmøder for at understøtte jeres arbejde hen mod forankring af indsatsen.

I projektets *afsluttende fase* vil processtøtten bestå af understøttelse af forankring og udarbejdelse af forankringsplan, samt sætte fokus på ledelsens understøttende rolle. Dette vil ske gennem statusmøder, netværksmøder samt løbende sparring.

Kompetenceudvikling

Social- og Boligstyrelsen tilbyder kompetenceudvikling i form af undervisningsdage og faglig sparring og afvikles såvel lokalt som tværkommunalt. Formålet med kompetenceudviklingen er at gøre jer i stand til at arbejde systematisk, fagligt velfunderet og praksisnært med en sundhedsindsats til målgruppen af borgere med handicap og/eller psykiske vanskeligheder inden for botilbudsområdet.

Kompetenceudviklingen vil dels indeholde kompetenceløft i forhold til recovery-orienteret rehabilitering som mindset og tilgang, undervisning i indsatsens kerneelementer samt forberedelse og opfølgning på lokale afprøvninger i praksis.

Indholdet og omfanget af kompetenceudviklingen udvikles i et samarbejde mellem jer, Social- og Boligstyrelsen og evaluator i den indledende fase af projektet. Som udgangspunkt skal I forvente at deltage i:

- To dage, der afvikles på tværs af de deltagende kommuner. Deltagere vil som minimum være jeres projektleder samt 3-4 nøglemedarbejdere.
- Fire dage, der afvikles lokalt i hver af de deltagende kommuner. En af dagene vil være for ledere og chefer på de områder, som I arbejder med, og de andre dage vil være for medarbejdere i de tilbud, som er involveret i arbejdet. Dagene tilrettelægges fleksibelt i samarbejde med jer.

I forbindelse med de tværkommunale dage, skal kommunen selv sørge for transport. Aktiviteterne vil blive afviklet et centralt sted i landet. Social- og Boligstyrelsen afholder alle udgifter i forbindelse med undervisning, forplejning og evt. overnatning (hvis de bliver med internat) i forbindelse med dagene.

Tværkommunale aktiviteter

De tværkommunale netværksaktiviteter har til formål at sikre videndeling og sparring på tværs af de deltagende projektkommuner.

De tværkommunale netværksaktiviteter vil bestå af henholdsvis fysiske og virtuelle møder og tilrettelægges under hensynstagen til de involverede kommuners behov og ønsker.

Gennem hele projektperioden skal I forvente at deltage i et årligt fysisk netværksmøde samt et endnu ikke fastlagt antal virtuelle møder. I skal som minimum deltage med projektleder og 1-2 repræsentanter fra implementeringsteamet, herunder en ledelsesrepræsentant.

Forventeligt afholdes opstartsmøde for projektkommunerne i marts 2024. Mødet er obligatorisk. På mødet deltager som minimum leder, projektleder og andre relevante medlemmer af implementeringsteam.

Evaluering

Indsatsen evalueres af VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. Formålet med evalueringen er at bidrage til en tværgående national vidensudvikling til gavn for danske kommuner, herunder skal evalueringen bidrage med viden om implementering, resultater og omkostninger forbundet med indsatsen.

Evalueringen skal være med til at drive udviklingen af praksis og løbende give viden til de deltagende projektkommuner og til projektet som helhed. Fokus for evalueringen er derfor på at indsamle viden om jeres implementeringserfaringer undervejs i projektperioden, og på den baggrund, at give input til udvikling og tilpasning af indsatsen.

Al dataindlevering skal følge VIVEs anvisninger og i det af VIVE givne format. For at lette jeres arbejdsbyrde, tilrettelægges VIVEs dataindsamling så vidt muligt, så den er integreret i de allerede beskrevne aktiviteter.

De konkrete aktiviteter i evalueringen vil følge udviklingen af indsatsen tæt, hvorfor en mere konkret udmøntning af aktiviteterne først sker, når de enkelte aktiviteter i indsatsen er beskrevet konkret.

Organisering

Projektet er forankret i Social- og Boligstyrelsen og gennemføres i tæt samarbejde med VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd som evaluator og 3-4 projektkommuner.

For at understøtte lokal, såvel som national udvikling af indsatsen skal I som projektkommune:

- Udpege en projektleder for projektet, som fungerer som bindeled til Social- og Boligstyrelsen samt beskrive hvorledes projektet er forankret i ledelsen på det/de enkelte botilbud og på forvaltningsniveau.
- Etablere et implementeringsteam, som der som minimum skal bestå af projektansvarlig chef, relevante lokale ledere, projektleder, repræsentanter fra både det socialfaglige og det sundhedsfaglige område samt en medarbejderrepræsentant. Implementeringsteamet

kan derudover med fordel inkludere andre repræsentanter, som kommunen vurderer, kan påvirke implementeringsprocessen.

- Sikre godkendelse på relevant direktionsniveau eller tilsvarende og forpligte sig til at afsætte de nødvendige ressourcer til gennemførelse af implementeringsprocessen og modningsarbejdet
- Etablere en projektorganisation, der understøtter projektets gennemførelse. Projektet kan fx organiseres med styregruppe, hvor chefer fra de berørte afdelinger/forvaltninger indgår. Dette kunne være social- og/eller sundhedsforvaltning, myndighed eller lignende afhængig af kommunens organisering.

Praktiske oplysninger

For at I kan komme i betragtning, skal ansøgningsskema være udfyldt og indsendt inden **tirsdag d. 7. december 2023 kl. 12**. Ansøgninger der fremsendes efter dette tidspunkt vurderes ikke.

Ansøgningsskema kan downloades på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside:
<https://sbst.dk/projekter-og-initiativer/handicap/helhedsorienteret-sundhedsindsats-til-borgere-med-handicap-ogeller-psykiske-vanskeligheder->

Ansøgningsskema udfyldes og fremsendes til Social- og Boligstyrelsen på følgende e-mail: sundhedsindsats@sbst.dk

Eventuelle spørgsmål vedr. ansøgning kan rettes til projektleder Line Zimmer Rasmussen på e-mail: lizi@sbst.dk

I kan forvente svar på ansøgningen i uge 51 2023.

Krav til ansøgningen

Jeres ansøgning bliver vurderet i forhold til motivation og parathed. Det vil sige, at der i vurderingen af ansøgningen bliver lagt vægt på følgende kriterier:

Kriterium	Uddybning
Målgruppe	I skal beskrive, hvilken af de to målgrupper I ønsker at arbejde med og hvilke lokale botilbud der indgår. Det skal desuden angives hvor mange borgere, der er tilknyttet de involverede tilbud.
Kommunens motivation	Nuværende udfordringer og styrker, i forhold til at arbejde med sundhedsindsatser på botilbud i samarbejde med sundhedsområdet i kommunen, skal beskrives. Der skal redegøres kort for nuværende praksis og forventninger til hvad deltagelse i projektet kan bibringe.
Kommunens parathed	Det skal beskrives, hvordan ledelsen på forvaltnings- og botilbudsniveau forpligter sig til at indgå i projektets arbejde og modtage Social- og Boligstyrelsens implementerings- og processtøtte, herunder beskrives også organiseringen af projektet hos jer.

Deltagelse i udvikling af helhedsorienteret sundhedsindsats til borgere med handicap og/eller psykiske vanskeligheder

Kun kommuner, som er inden for ansøgerkredsen og beskriver en målgruppe inden for den angivne, vil komme i betragtning.

Derudover vil Social- og Boligstyrelsen i udvælgelsen vægte at indgå i samarbejde med kommuner, som tilsammen sikrer, at der i modningsarbejdet kan gøres erfaringer og indhentes viden, der dækker både handicapområdet og socialpsykiatrien.

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.socialstyrelsen.dk